

СИЛАБУС

«Процеси модернізації в країнах Азії та Африки»

(назва навчальної дисципліни)

Викладач

Баранова Валерія Вадимівна

кандидат економічних наук, доцент

е-пошта: v.v.baranova@karazin.ua

телефон: +38(095)544-56-17

часи роботи: 24/7

Академічний період

перший семестр 2020/2021 н.р.

Академічні години

Місце проведення

дистанційно.

платформа Zoom та Classroom

Навчальне навантаження

3 кредитів ЄКТС, 90 годин

Пререквізити:

Основи світової політики, Політичний розвиток та політичні системи країн світу, Теорія міжнародних відносин, Історія та культура Китаю, Китай та країни Сходу у світовій політиці

Постреквізити:

Міжнародні відносини та світова політика, Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародних відносинах, Міжнародна інтеграція та міжнародні організації, Сучасні геополітичні та геоекономічні інтереси у світовій політиці

Призначення навчальної дисципліни:

Програма навчальної дисципліни «Процеси модернізації в країнах Азії та Африки» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини та регіональні студії» підготовки бакалавра за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

У здобувача вищої освіти повинні сформуватися наступні загальні компетентності:

ЗК – знання та розуміння предметної області спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» та професійної діяльності за фахом;

ЗК – здатність до здійснення аналізу та критичного оцінювання політичних, культурних, економічних та соціальних явищ і подій;

ЗК – уміння застосовувати професійні знання на практиці;

ЗК – здатність використовувати загальнонаукові та креативні методи пізнання у професійній діяльності.

Цілі курсу:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

ПРН – аналізувати зовнішню політику окремих країн та блоків країн;

ПРН – використовувати інформаційні технології для управління базами даних та презентації матеріалів зовнішньополітичного характеру;

ПРН – застосовувати основні міждисциплінарні методи досліджень міжнародних відносин;

ПРН – використовувати теоретичні знання в аналізі та прогнозуванні політичного і соціально-економічного розвитку суспільно-територіальних систем, країн, регіонів та їх зовнішньоекономічну діяльність;

ПРН – визначати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні, юридичні, економічні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобальних процесів;

ПРН – визначати сутність геополітичних та геоекономічних інтересів держав;

ПРН – знати зміст та тенденції процесів модернізації в країнах Азії та Африки;

ПРН – використовувати науково-дослідні підходи до вивчення процесів модернізації;

ПРН – вміти формулювати висновки та давати оцінку процесам політичної та соціально-економічної модернізації в країнах Азії та Африки.

Інформаційні ресурси:

Необхідні

- 1) Грачевська Н.І. Еволюція сучасних економічних систем. – К.: Знання, 2011.
- 2) Економіка зарубіжних країн: навч. посіб. 4-е видання, перероб. та доп. / за редакцією д.е.н., проф., академіка АЕН України Ю.Г. Козака, к.е.н., доц. В.В. Ковалевського. – Київ: Центр учбової літератури, 2013. – 292 с.
- 3) Купер Дж. Природа финансовых кризисов / Пер. с англ. – СПб: Best Business Books, 2010.
- 4) Кузьмін О.Є., Чернобай Л. І., Босак А. О., Кізло М.В. Економіка зарубіжних країн: Навч. посіб. – Львів: Вид-во «Львівська політехніка». – 2010. – 408 с.
- 5) Макроекономічна політика у макроекономічній стабілізації національної економіки / за наук. ред. проф. І. Ф. Радіонової. – К.: Університет економіки та права «КРОК», 2017.
- 6) Делюсин Л.П. Китай: полвека – две эпохи. М., 2005.
- 7) Міжнародні відносини та зовнішня політика. 1980-2000 рр. – К.: Либідь, 2001. – 624 с.
- 8) Чужиков В.І. Економіка зарубіжних країн: навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 2005.

- 9) www.worldbank.org – офіційний сайт Світового Банку
 10) Українська асоціація китаєзнавців (ресурси з історії Китаю) // <http://sinologist.com.ua/uk>.

Додаткові

- 1) Левковець О. Модернізація економіки України: зміст, умови, ризики / О. Левковець // Бізнес Інформ. – 2011. – № 10. – С. 4-9.
- 2) Онищенко В. Модернізація як імператив розвитку України / В. Онищенко // Економіка України. – 2011. – № 7. – С. 4-14.
- 3) Качала Т. Модернізація як необхідна умова економічної відбудови / Т. Качала // Волинського інституту економіки та менеджменту. – 2011. – № 2. – С. 163-171.
- 4) www.me.gov.ua – офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України
- 5) www.un.org – офіційний сайт Організації об'єднаних націй (ООН)

Політика курсу

Характеристика навчальної дисципліни:

- за вибором;
- рік підготовки – четвертий;
- семестр – восьмий;
- лекції – 24 год.;
- семінарські заняття – 12 год.;
- самостійна робота – 54 год.

При вивченні кожної теми проводиться *поточний контроль* у формі усного опитування та виступів студентів. Студент може отримати від 1 до 7 балів за кожну тему. Максимальна кількість балів поточного контролю – 60 балів.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену. Загальна (максимальна) кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40.

Відповідно, максимальна кількість набраних балів по вивченню дисципліни складає 100 балів. У разі використання заборонених джерел на екзамені студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання/подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної форми навчання надається можливість скласти екзамен дистанційно за допомогою он-лайн платформ (Zoom/Classroom).

Якщо здобувач вищої освіти з поважної причини (та у інших випадках, що не суперечать Положенню про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті ім. В.Н. Каразіна) був відсутнім на семінарських заняттях, то в нього є можливість отримати додаткові бали за умови виконання індивідуального завдання. Форма виконання – творче

завдання на тему: «Порівняльна характеристика модернізаційних процесів країн Азії та Африки (здобувач вищої освіти обирає самостійно країну Азії та Африки для порівняння)».

Передбачається зарахування результатів навчання в рамках міжнародної кредитної мобільності, яка реалізується у рамках договорів Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна з зарубіжними університетами. Допускається перезарахування кредитів, отриманих в зарубіжних університетах, за умови відповідності набутих компетентностей.

Відвідування занять здійснюється згідно Наказу № 0801-1/272 від 25.08.2020 «Про організацію протиепідемічних заходів в університеті на період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)». В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

- дистанційно (за затвердженням розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;
- дистанційно на платформі Zoom та Classroom проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;
- аудиторно (за затвердженням розкладом занять) в обсязі у відсотках від відведених аудиторних годин практичних/семінарських занять за робочими начальними планами (проводяться до 10%) у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Протоколи комунікації

Робоча програма та силабус курсу розміщено на сайті факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна http://international-relations-tourism.karazin.ua/academics/major-country-studies/magistr_RS.html. Засоби комунікації із викладачем можна вести за допомогою e-mail, Viber, Telegram-канал.

Оголошення та оновлення актуальної інформації організації навчального процесу, результатів навчання та здобутих компетентностей здобувачами вищої освіти за даною освітньо-професійною програмою доступні у соціальних мережах. Зокрема, на сторінці факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу у Facebook <https://www.facebook.com/karazin.irtb/>, а також сторінці кафедри туристичного бізнесу та крінознавства у Facebook <https://www.facebook.com/TravelBusinessKarazin>

Студенти мають регулярно перевіряти зазначені канали комунікації з періодичністю не менше одного разу на тиждень.

Форми контролю та критерії оцінювання

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на семінарських заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання

поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи студента під час лекційних, семінарських і практичних занять;
- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проектних завдань;
- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу;
- контроль та оцінювання вмінь вирішувати ситуаційні та евристичні задачі;
- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати їх.

Підсумковий контроль засвоєння матеріалу здійснюється по їх завершенню на основі проведення поточної контрольної роботи за темами. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час вивчення тем.

Семестровий підсумковий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному даною програмою дисципліни.

Застосовуються такі методи контролю підготовки студентів:

- усні відповіді на семінарських заняттях;
- колоквіум;
- тестові завдання;
- виконання творчих завдань;
- розв'язування ситуаційних задач.

Оцінка успішності студента є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих тем.

Критерії оцінювання

- усні відповіді на семінарських заняттях, розв'язування ситуаційних задач – 1 б.
- виконання творчих завдань, презентацій та виступів – 3 б.
- поточна контрольна робота за темою (тестові завдання) – 3 б.

При вивченні кожної теми проводиться поточний контроль у формі усного опитування та виступів студентів. Студент може отримати від 1 до 7 балів за кожну тему. Максимальна кількість балів поточного контролю – 60 балів.

Схема нарахування балів за кожною темою та екзаменом подана у таблиці.

Поточний контроль та самостійна робота									Разом	Екзамен	Сума
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9			
7	7	7	6	7	6	7	6	7	60	40	100

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену. Загальна (максимальна) кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40.

Екзаменаційна робота

Оцінка 35-40 балів передбачає повне і впевнене засвоєння програми курсу, знання основної і додаткової літератури, уміння аналізувати й узагальнювати матеріал, порівнювати, оцінювати, пояснювати факти на основі здобутих із різних джерел знань, користуватися науковою термінологією.

30-34 бали виставляється за впевнене засвоєння курсу, уміння логічно будувати відповідь, робити аргументовані висновки, аналізувати матеріал. А також за умови, якщо студент припустився незначних помилок або зробив не зовсім повні висновки.

20-29 балів передбачає виконання всіх вимог до оцінки «В», за наявності принципових помилок при викладенні засвоєного матеріалу або неповних висновків.

10-19 балів виставляється за часткове висвітлення змісту теоретичних питань та недостатнє вміння застосовувати теоретичні знання для розв'язання практичних завдань. При цьому студент не вміє логічно мислити. Поставлене завдання виконане ним не повністю, але у його відповідях продемонстроване розуміння основних положень матеріалу навчальної дисципліни.

1-9 балів передбачає виконання всіх вимог до оцінки «D», а також, коли у студента виникають проблеми навіть з відтворенням основного матеріалу курсу.

0 балів виставляється, якщо студент не засвоїв матеріал, передбачений програмою курсу. **УВАГА!** У разі використання заборонених джерел на екзамені студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

Відповідно, максимальна кількість набраних балів по вивченню дисципліни складає 100 балів.

Розподіл результатів підсумкового семестрового контролю (екзамену) надано в таблиці, яка відображає шкалу оцінювання загальної кількості балів отриманих здобувачем вищої освіти за вивчення навчальної дисципліни.

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90–100	відмінно	зараховано
70–89	добре	
50–69	задовільно	
1–49	незадовільно	не зараховано

КАЛЕНДАР КУРСУ

«Процеси модернізації в країнах Азії та Африки»

№ тижня (дні тижня)	Тема	Форми організації навчання	Кількість годин	Завдання для самостійної роботи
перший семестр 2020-2021 навчального року				
1,2	Тема 1. Економічна система та структура світового господарства	лекція, семінарське заняття	4	Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури за темою: - охарактеризувати типи економічних систем. Навести приклади країн за відповідністю; - охарактеризувати стадії економічного росту національних економік; - розглянути та охарактеризувати систему національних рахунків; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.
2,4	Тема 2. Модернізація: сутність, види, значення в сучасних трансформаційних зрушеннях та її ціннісний вимір	лекція, семінарське заняття	4	Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури за темою: - охарактеризувати теорії та підходи до розуміння «модернізаційні процеси»; - охарактеризувати глобальні проблеми світового господарства (з прикладами); - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.
3,4,6	Тема 3. Розвиток інтеграційних процесів	лекція, семінарське	6	Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури за темою:

	країн Азії та Африки	заняття		- підготувати наукову доповідь у вигляді презентації на тему: «Основні напрямки діяльності та ефективність ОБСЄ»; - скласти порівняльну таблицю інтеграційних об'єднань країн Азії та Африки, в якій розшифрувати аббревіатуру, вказати дату створення, основну мету та склад учасників; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.
5	Тема 4. Модернізаційний потенціал та чинники його формування країн Азії	лекція	2	Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури за темою: - охарактеризувати чинники формування національної економіки країн Азії (за вибором здобувача вищої освіти); - здійснити економічну оцінку природних ресурсів країни Азії (за вибором здобувача вищої освіти); - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.
6,7,8	Тема 5. Економічна характеристика країн Азії як основа модернізаційних процесів	лекція, семінарське заняття	6	Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури за темою: - порівняти трансформаційні зміни грошово-кредитної політики країн Азії (за вибором здобувача вищої освіти); - охарактеризувати можливість здійснення модернізаційних процесів (змін) в країнах Азії (за вибором здобувача вищої освіти); - проаналізувати вплив тіньової економіки на економічну безпеку країн Азії (за вибором здобувача вищої освіти); - виконати порівняльний аналіз бюджетного

				дефіциту та державного боргу країн Азії (за вибором здобувача вищої освіти); - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.
8	Тема 6. Модернізаційний потенціал та чинники його формування країн Африки	лекція	2	Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури за темою: - охарактеризувати чинники формування національної економіки країн Африки (за вибором здобувача вищої освіти); - здійснити економічну оцінку природних ресурсів країни Африки (за вибором здобувача вищої освіти); - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.
9,10,10	Тема 7. Економічна характеристика країн Африки як основа модернізаційних процесів	лекція, семінарське заняття	6	Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури за темою: - порівняти трансформаційні зміни грошово-кредитної політики країн Африки (за вибором здобувача вищої освіти); - виконати порівняльний аналіз бюджетного дефіциту та державного боргу країн Африки (за вибором здобувача вищої освіти); - охарактеризувати можливість здійснення модернізаційних процесів (змін) в країнах Африки (за вибором здобувача вищої освіти); - проаналізувати вплив тіньової економіки на економічну безпеку країн Африки (за вибором здобувача вищої освіти); - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.
11	Тема 8. Модернізація –	лекція	2	Опрацювання навчального матеріалу, додаткової

	сучасний тренд розвитку держав та суспільства			рекомендованої літератури за темою: - виконати порівняльний аналіз модернізаційних процесів (змін) державного управління країн Азії та Африки в умовах глобальної інтеграції (за вибором здобувача вищої освіти); - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.
12,12	Тема 9. Сучасні проблеми та перспективи розвитку країн Азії та Африки	лекція, семінарське заняття	4	Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури за темою: - знайти 10 визначень терміну «глобалізація» та здійснити їх порівняльний аналіз; - визначте та охарактеризуйте глобальні цілі людства та проаналізуйте проблеми їх реалізації; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.